

GRADIVO ZA KRONIKO – Reška škofija (nadaljevanje). drugih mestnih občin na območju današnje reške nadškofije, jasno kažejo, da je bilo, kljub menjavam različnih političnih vladarjev in grožnji teh območij s strani Turkov, javno življenje tukaj urejeno po krščanskih načelih že v visokem srednjem veku. Eno od središč verskega življenja je bil "Preslavni križ", ki je od leta 1296 zbiral Rečane in romarje, na začetku novega stoletja pa so se častilci tega križa združili v posebno bratovščino. V tistem času je na Trsatu obstajala tudi bratovščina Gospe Trsatske, ki je imela središče v Marijinem svetišču na Trsatu, kar se prav tako naša na njene začetke v zadnjem desetletju 13. stoletja. Do tega svetišča vodi od morja posebna "Scala sancta" s 564 stopnicami. Poleg trsatskega svetišča je bilo v nekdanji krbavski škofiji še posebej znano svetišče blažene Device Marije v Oštarijah pri Modrušu, kjer sredi 15. stoletja zgradi nenavadno prostorno cerkev za potrebe romarjev. Češčenje Čudežne Gospe na tistem kraju mora biti še starejše, saj so bili tam krbavski škofje že v 14. stoletju, ki so skoraj redno uporabljal pečat s podobo Matere Božje. Poseben dokument marijanske pobožnosti, ki združuje marijansko pobožnost poznega srednjega veka in obdobja katoliške prenovе, je trsatski moli-

tvenik Raj duše Nikole Dešića (Padova, 1560). Kanoniki reškega kapitlja in tudi tako imenovani vaški kapitelji v več župnijah Modruške škofije so mnogim omogočili osnovno šolsko izobrazbo v domačem jeziku. To so počeli tudi frančiškani na Trsatu in v Senju, pavlinci v Novem in Crikvenici, avguštinci (16. stoletje) in kapucini (od leta 1606) na Reki. Na ta način so si prvo izobrazbo pridobili številni umetniki in kulturni delavci, ki so si v takratni domovini pridobili zasluge in slavo v Evropi. Juraj Julije Klović (1498–1578), znan kot »Michelangelo miniaturni« – »Maximus in minimis« – »Največji v najmanjšem« – je osnovno izobrazbo najverjetneje prejel v pavlinski cerkvi. Študiral je slikarstvo v Mantovi in tam postal menih. Leta 1524 je bival na dvoru kralja Ludvika II. v Budi, nato pa se je vrnil v Italijo. Ilustriral je komentarje k Pavlovim pismom in Malim uricam Matere Božje ter naslikal številne biblijske prizore. V Avstriji je prior avguštinskega samostana na Reki, Ivan Klobučarić (1545–okoli 1606), zaslovel kot eden najuspešnejših risarjev in kartografov na habsburškem območju. Narisal je okoli 500 skic krajin in vedut od Dunaja do Istre. Njegovi mlajši sodobniki so bili trije frančiškani s Trsata: Franjo Glavinić (1585–1652), Rafael Levaković (+1652) ... (prim. spletna stran Reške nadškofije)

Za vse dokumente, pogreb, obhajilo bolnikov ali mašne namene pokličite ali se oglašite v župnišču. Maše so redno v nedeljah ob 10.00 (poleti 9.00), na delavnike redno v Knežaku, sicer je naveden kraj. Zaradi pogreba, osmine in maše 30. dne lahko pride do sprememb. - Za krst se starši dogovorite z župnikom v župnijski cerkvi ob nedeljah po končani pripravi za starše (obvezno za krst prvega otroka prve tri sobote v navedenih mesecih ob 16h v župnišču v Ilirski Bistrici: februar, april, junij, september, november). Za krst starši dobijo botra (in botro), ki izpolnjuje pogoje za to službo v Cerkvi. - Za poroko se par dogovori z župnikom. Obvezna priprava na poroko; več informacij na spletnih straneh Škofije Koper. - ŽUPNIJSKI URAD KNEŽAK, kom. Obvezna priprava na poroko; tel. 041 338 915 ali 05 91 95641; zupnija.knezak@gmail.com; tr 5156 0432 1000 2903 718 6253 KNEŽAK 151; tel. 041 338 915 ali 05 91 95641;

13. – 27. julij 2025 (361)

Oznanilo župnije Knežak

»Pojdi in ti delaj prav tako!«

Učitelja postave, ki je hotel vplesti Jezusa v teoretično razpravo o poti in večno življenje, si predstavljam kot tipičnega moža srednjih let. Spozna se na življenje. Pozna odgovor za vsako stvar. In njegovo vprašanje za Jezusa, kaj je treba storiti, da bi dosegel večno življenje, je povsem teoretično.

Hoče preizkusiti, kako inteligenčen je Jezus, ali ustreza njegovi lastni teoriji ali ne. Toda Jezus se ne spusti v igro učitelja postave. Namesto da bi mu odgovoril, mu zastavi vprašanje: *»Kaj je pisano v postavi? Kako bereš?«* Ko mu je učitelj postave odgovoril z dvojno zapovedjo ljubezni, mu je Jezus to potrdil. Toda dodal je še nekaj, kar ga je vznemirilo: *»To delaj in boš živel.«* Ne gre za teoretično razpravo, gre za to, da si sam drzne živeti. Učitelj postave se upira temu, da bi naredil korak v realnost. Razpravo želi ponovno dvigniti na teoretično raven. Zato vpraša Jezusa: *»In kdo je moj bližnji?«* Jezus mu pove priliko o usmiljenem Samarijanu. A učitelj postave bi raje razpravljal o tem, kako pridobiti večno življenje in kako bi lahko ljubil bližnjega. Hotel je ostati na teoretični ravni. Toda Jezus se ne pogovarja z njim, da bi obravnaval zanimive duhovne teme. Jezus ga izzove: *»Pojdi in ti delaj prav tako!«* Takšne besede ni mogoče preslišati. O tem ni mogoče premišljevati. To je treba preprosto storiti.

Jezus je izzival ljudi. Tudi nas želi izzvati: pojdi in delaj prav tako, kot si slišal. Stori to, kar si spoznal. Nehaj nenehno premišljevati, kakšno bi lahko bilo tvoje duhovno življenje ali kako naj bi se obnašal v svetu. Pojdi preprosto tja in bodi človek svojim bližnjim. Ne stopaj mimo, kot sta to storila duhovnik in levit. Ustavi se, skloni se k človeku ob sebi in bodi usmiljen. Po: A. Grün, Ne zamudi svojega življenja

Dan in svetnik	Čas	Mašni nameni
15. navadna NEDELJA 13. 7. Henrik cesar	9.00	+ Branko Urbančič obl Kne 7; za župnijsko skupnost
ponedeljek 14. 7. Bogdan škof	19.30	++ starši Kne 90
torek 15. 7. Bonaventura škof	19.30	+ Franc Novak Kne 26
sreda 16. 7. Karmelska Mati Božja	19.30	++ Franc Volk in vsi Bač 122
četrtek 17. 7. Aleš spokornik	19.30	+ Alojz Tomšič obl Kne 41a
petek 18. 7. Elij iz Koštabone	19.30	+ Franc Fatur pn Helena, Saša, Sandi
sobota 19. 7. Arsenij puščavnik	19.30	+ Janez Kalan župnik
16. navadna NEDELJA 20. 7. Marjeta mučenka	9.00 10.00	za župnijsko skupnost; ofer (Kor) ++ Kor 46; ofer
ponedeljek 21. 7. Danijel prerok	drugje	za cerkvene dobrotnike in sodelavce
torek 22. 7. Marija Magdalena	drugje	za duhovne poklice
sreda 23. 7. Brigita Švedska	19.30	++ Česnik Marija Kne 70 in Albert Kne 193
četrtek 24. 7. Krištof mučenec	19.30	++ Frančiška, Anton Smrdelj Kne 169
petek 25. 7. Jakob apostol	19.30	+ Ivan Tomšič Kne 194d
sobota 26. 7. Joahim in Ana	19.30	(Bač) ++ Anton Kirn in vsi Bač 11
17. navadna NEDELJA 27. 7. Gorazd, Kliment	9.00 10.00	++ Marko Delost, Marija in vsi Kne 66a (Bač) za župnijsko skupnost

Hvala za mašne namene! Če sta zapisana dva, bo prvi izročen škofiji za duhovnike, ki jih nimajo dovolj. Pri maši za vaše rajne, ki ste jo naročili in k njej tudi prišli, vas vabim bliže oltarju v prednje klopi. Po vaseh poskrbite za sveže cvetje in čist prostor.

• **PREDSTAVITEV CERKVE sv. Ane na Baču.** Svetoletna pobuda *Lepota starih cerkva* želi z vodenimi ogledi predstaviti širši javnosti manj znane bisere naše kulturne in duhovne dediščine ter tako prispevati k boljšemu zavedanju, spoštovanju in ohranjanju naših krščanskih korenin. V nedeljo, 27. julija, bo ob slavu sv. Ane na Baču, po maši, ki bo ob 10.00, za domačine in obiskovalce 11.15 – 12.00 predstavitev cerkve, opreme in njene poslikave. Ob 13.00 – 14.00 bo podoben dogodek na Šilentabru nad Zagorjem. Na obeh krajih bo ogled vodila prof. zgod. Irena Santoro. Vabljeni!

• **SVETOVNI DAN STARIH STARŠEV** že peto leto obhajamo na Anino nedeljo z naslovom *Blagor tistemu, ki ni izgubil upanja!* Papež Frančišek je rekel, da so stari starši in ostareli kruh, ki hrani naše življenje. Jubilejno leto pa jih kaže kot znamenje upanja za družine in cerkvene skupnosti.

• **SVETOLETNO ROMANJE** naše dekanije v Rim v jubilejnem letu bo 23. – 26. oktobra z agencijo Aritours iz Maribora.

• **ŠALA MALA** – »Kateri je prvi in najvažnejši zakrament?« vpraša katehet pri verouku. »Poroka,« odgovori Zala. – »Gotovo je poroka zelo važna, ampak najprej je krst, to si dobro zapomni!« – »Nič si ne bom zapomnila! Mi smo poštena krščanska družina: pri nas je najprej poroka in potem pridejo otroci.«

LJUBEZEN JE KOT SONCE

Ali kdaj pomisliš na sonce? Za večino je to nekaj čisto običajnega. Pa vendar vsak dan dela čudeže. Zjutraj prižge luč in žar sveta. Bojuje se proti oblakom, da bi nas videlo in nam polepšalo dan. Ponoči potuje na drugo stran Zemlje, da bi tudi tam oskrbelo ljudi s svetlobo. Izbriši sonce, pa bomo vsi sedeli v najtemnejši noči in v ledenem hladu.

Prav tako je z ljubeznijo. Ko se pojavi v tvojem življenju, ti prinese luč, toplino in dobro počutje. Če imaš ljubezen, lahko marsikaj pogrešaš. Ni se ti težko čemu odpovedati za srečo in veselje drugih. Nobene potrebe ne čutiš po bogastvu in udobju in po najnovejših tehničnih dosežkih. Kdor ima ljubezen, lahko marsikaj pogreša. Zato: oklepaj se ljubezni! Če v tvojem življenju zaide ljubezen, bodo sence vedno daljše in vedno globlje se boš pogrezal v noč in hlad. Ljubezen je kot sonce: kdor jo ima, lahko marsikaj pogreša. Toda komur manjka ljubezen, mu manjka vse!

Po: P. Bosmans, Živi vsak dan